

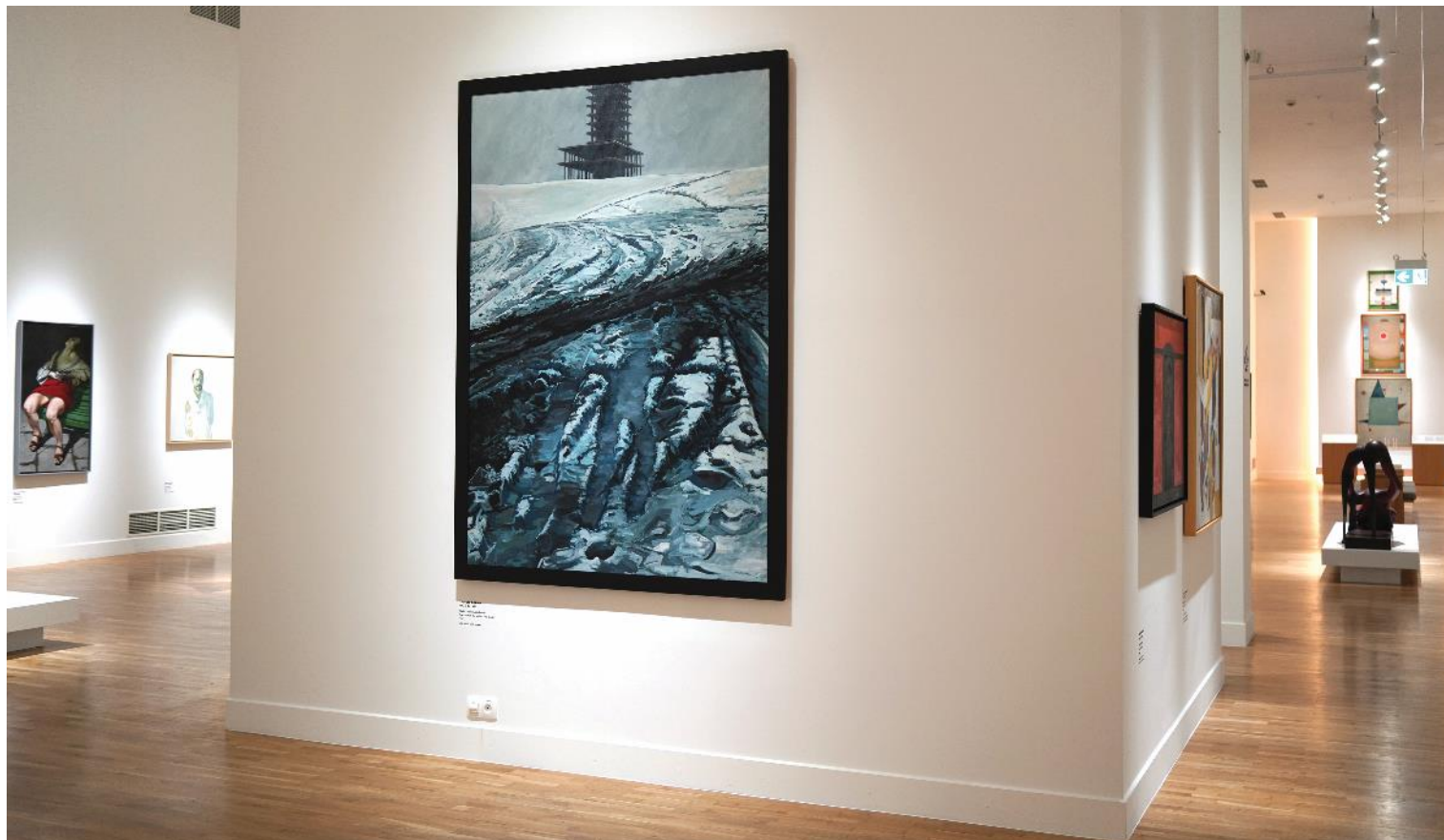
Nowa stała wystawa sztuki pt. „XX+XXI. Galeria Sztuki Polskiej” w Muzeum Narodowym w Krakowie, w której eksponowany jest obraz Tadeusza Boruty pt. „Ślad” z cyklu „Via Crucis”.

Obraz Boruty znalazł się w nowej, stałej wystawie Muzeum Narodowe w Krakowie zatytułowanej XX+XXI. Galeria Sztuki Polskiej, która została otwarta 15 października 2021 roku, po ponad 10 latach od eksponowania poprzedniej kolekcji. Stanowi ona przegląd wielości zjawisk i tendencji artystycznych, które pojawiły w Polsce w ostatnich 120 latach. Prezentuje twórczość polskich artystów działających na przełomie XIX i XX wieku (secesja, Młoda Polska, ekspresjonizm), w okresie międzywojnia (ekspresjoniści, formiści, koloryści, twórcy awangardowi), w czasach powojennych do roku 1989 (socrealizm, taszyzm, malarstwo materii, surrealizm, ekspresjonizm abstrakcyjny, nowa figuracja, sztuka zaangażowana, abstrakcja geometryczna i konceptualizm), a także w ostatnim trzydziestoleciu. Są tu dzieła najwybitniejszych twórców od Wyspiańskiego, Malczewskiego po artystów współczesnych. Wystawa ukazuje w sposób przekrojowy najważniejsze zjawiska, kierunki, prądy artystyczne poprzez wybitne dzieła z kolekcji Muzeum, która to należy do najważniejszych w kraju. Została ona przygotowana przez zespół kuratorów pod kierownictwem prof. A. Szczerskiego.

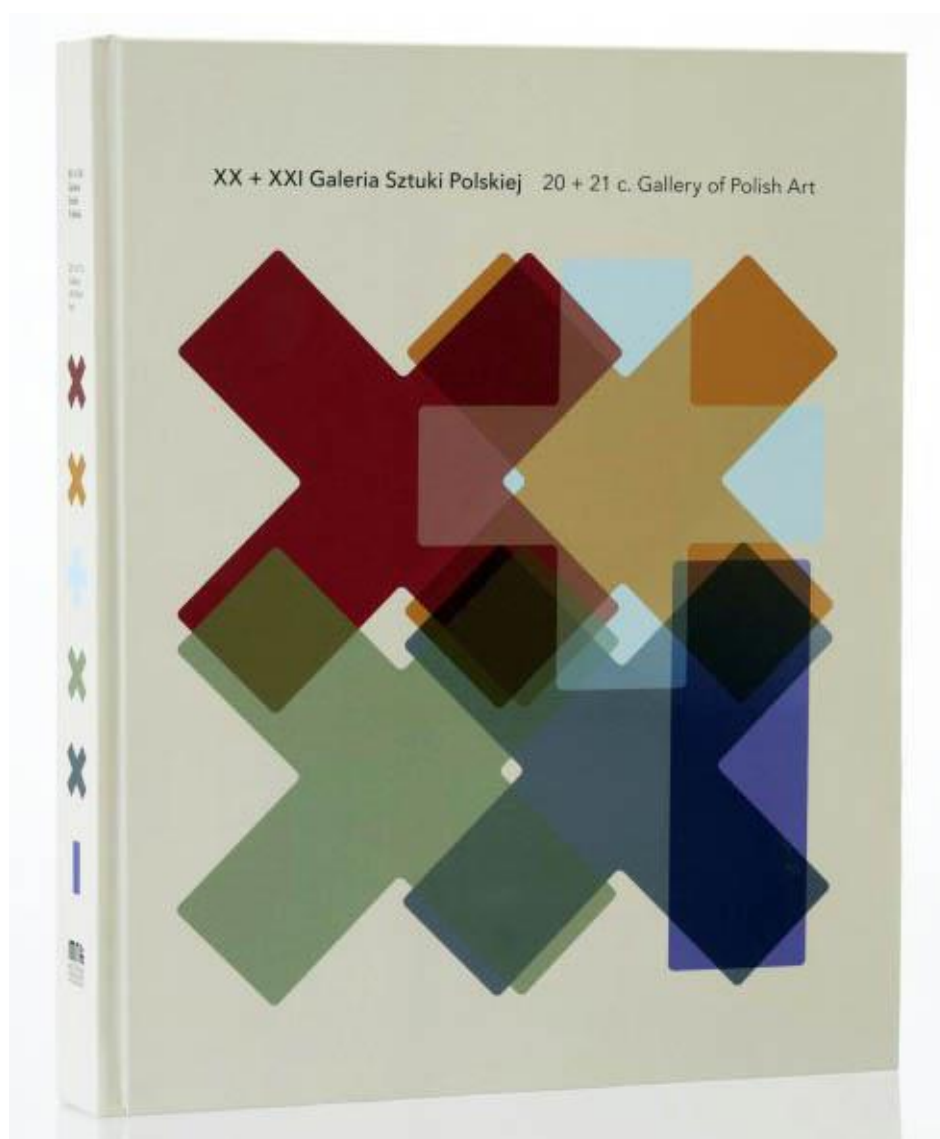
Wystawie towarzyszy monografia pod tytułem „XX+XXI. Galeria Sztuki Polskiej - Muzeum Narodowe w Krakowie”, str.375, ISBN 978-83-7581-341-8. Jest to praca zbiorowa pod redakcją Magdaleny Czubińskiej. Album składa się z dwóch części. W pierwszej przedstawiono historię galerii sztuki współczesnej w Muzeum Narodowym w Krakowie, sięgającą początków tej instytucji (1879), omówiono też bliżej jej zbiory, w tym kolekcję malarstwa, rzeźby, prac graficznych, ceramicznych oraz szkła. W drugiej części zaprezentowano około 200 wybranych dzieł wielu z nich towarzyszą opisy pozwalające umiejscowić je w kontekście twórczości ich autorów, a także powiększenia ukazujące istotne szczegóły czy fakturę prac. Uzupełnieniem albumu jest spis obiektów, które można zobaczyć w nowo powstałej galerii.

Obraz Tadeusza Boruty pt. „Ślad” z cyklu „Via Crucis” jest w Kolekcji Sztuki Współczesnej Muzeum Narodowego w Krakowie; w: Dział II - Nowoczesnego Polskiego Malarstwa i Rzeźby, nr kat.: MNK II-b-3483

Wystawa „XX+XXI. Galeria Sztuki Polskiej” w Muzeum Narodowym w Krakowie spotkała się z żywym odbiorem publiczności i mediów.

Fragment ekspozycji stała wystawa sztuki pt. „XX+XXI. Galeria Sztuki Polskiej” w Muzeum Narodowym w Krakowie, na której prezentowany jest obraz Tadeusza Boruty pt. „Ślad” z cyklu „Via Crucis”

Wystawie towarzyszy monografia pod tytułem „XX+XXI. Galeria Sztuki Polskiej - Muzeum Narodowe w Krakowie”

XX + XXI. GALERIA SZTUKI POLSKIEJ

AA

Muzeum Narodowe w Krakowie zaprasza do nowej, stałej Galerii prezentującej sztukę polską XX i XXI wieku. Ekspozycja stanowi przegląd wielości zjawisk i tendencji artystycznych, które pojawiły w Polsce w ciągu ostatnich 120 lat.

W Galerii pokazywane są dzieła wszystkich najwybitniejszych twórców, od Stanisława Wyspiańskiego, Jacka Malczewskiego, Józefa Mehoffera, Wojciecha Weiss, przez dzieła Zbigniewa Pronaszk, Zofii Stryjeńskiej, Stanisława Ignacego Witkiewicza, Leona Chwistka, Jana Cybisa, do Tadeusza Kantora, Marii Jaremy, Jerzego Nowosielskiego, Romana Opałki, Ryszarda Winiarskiego, Andrzeja Wróblewskiego, Wojciecha Fangora, Łukasza Korolkiewicza, Ewy Kuryluk oraz wielu innych. Rzeźbę reprezentują między innymi: Xawery Dunikowski, Konstanty Laszczka, Alina Szapocznikow, Magdalena Abakanowicz, Maria Pinińska-Bereś, Władysław Hasior. Na wystawie obecni są także przedstawiciele ugrupowań artystycznych: „Wprost” (Leszek Sobocki, Zbysław Grzywacz), „Ładnie” (Wilhelm Sasnal, Marcin Maciejowski) i „Grupa” (Jarosław Modzelewski, Włodzimierz Pawlak).

Po raz pierwszy w Galerii, oprócz malarstwa i rzeźby, zaprezentujemy również szkło i ceramikę artystyczną (Henryk Albin Tomaszewski, Alina Kalczyńska-Scheiwiller) oraz grafikę krakowska szkoła z lat 1960–1985: Jerzy Panek, Mieczysław Wejman, Zbigniew Lutomski, Ryszard Otręba). W przestrzeni nowej ekspozycji znajdzie się także miejsce dla pokazów filmów animowanych i eksperymentalnych (Julian Józef Antoniszczak, Jan Lenica).

XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej w Gmachu Głównym Muzeum Narodowego w Krakowie daje widzowi możliwość poznania panoramy dziejów sztuki polskiej tego okresu. Wystawa ukazuje w sposób przekrojowy wybrane zjawiska, kierunki, prądy artystyczne poprzez wybitne dzieła z kolekcji sztuki najnowszej Muzeum.

Kuratorzy: Andrzej Szczerski, Anna Budzałek, Magdalena Czubińska, Alicja Kilijańska, Bożena Kostuch, Urszula Kozakowska-Zaucha, Światosław Lenartowicz, Agata Małodobry

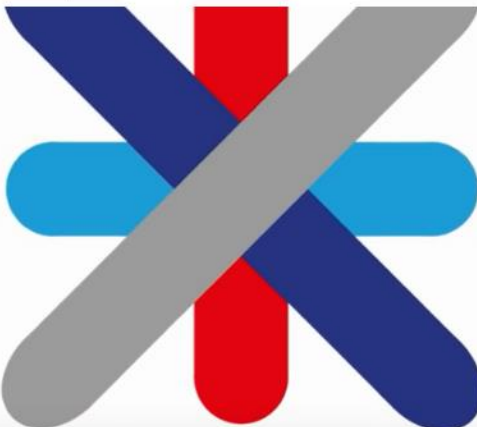
- koordynator wystawy: Katarzyna Stolarz

- projekt aranżacji: Wzorro Design

<https://www.youtube.com/watch?v=L1Oh3XPcSPI>

 PL

Szukaj

Muzeum Narodowe w Krakowie
The National Museum in Krakow

0:10 / 4:32

Galeria Sztuki Polskiej XX+XXI wieku - zapraszamy!

499 wyświetleń • 18 paź 2021

11 NIE PODOBA MI SIĘ UDOSTĘPNIJ ZAPISZ ...

Muzeum Narodowe w Krakowie
1,49 tys. subskrybentów

SUBSKRYBUJ

O nowej Galerii Sztuki Polskiej XX i XXI wieku opowiadają jej kuratorzy: Andrzej Szczerski, Anna Budzałek, Magdalena Czubińska, Alicja Kilińska, Bożena Kostuch, Urszula Kozakowska Zaucha, Agata Małodobry, Światosław Lenartowicz.

POKAŻ WIĘCEJ

<https://www.youtube.com/watch?v=ZDAI2SeD0UI>

 PL

Szukaj

0:00 / 1:41

XX + XXI. GALERIA SZTUKI POLSKIEJ – relacja z wernisażu wystawy

555 wyświetleń • 28 paź 2021

3 NIE PODOBA MI SIĘ UDOSTĘPNIJ ZAPISZ ...

Muzeum Narodowe w Krakowie
1,49 tys. subskrybentów

SUBSKRYBUJ

Muzeum Narodowe w Krakowie zaprasza do nowej, stałej Galerii prezentującej sztukę polską XX i XXI wieku. Ekspozycja stanowi przegląd wielości zjawisk i tendencji artystycznych, które pojawiły w Polsce w ciągu ostatnich 120 lat.

 Szukaj

0:37 / 1:13

XX + XXI. GALERIA SZTUKI POLSKIEJ – przestrzeń wystawy

224 wyświetlenia • 8 paź 2021

4   NIE PODOBA MI SIĘ UDOSTĘPNIJ ZAPISZ

Muzeum Narodowe w Krakowie
1,49 tys. subskrybentów

SUBSKRYBUJ

Wystawa będzie prezentować sztukę XX i XXI wieku – od około 1890 roku do czasów najnowszych. Pokażemy sztukę secesji, modernizmu, ekspresjonizmu, formizmu, koloryzmu i awangardy. Z okresu po II wojnie światowej zobaczymy Drugą Grupę Krakowską, grupy Wprost i

<https://krakow.gosc.pl/gal/pokaz/7162068.Galeria-Sztuki-Polskiej-XX-i-XXI-wieku/2#gt>

Galeria Sztuki Polskiej XX i XXI wieku

W krakowskim Muzeum Narodowym można oglądać w nowej odsłonie wystawę stałą przedstawiającą polską sztukę współczesną od okresu Młodej Polski aż po czasy współczesne.

BOGDAN GANCARZ
Foto Gość

Kraków. Nowa sztuka po nowemu

RECENZJA

Część wystawy prezentującej sztukę okresu Młodej Polski, m.in. widoczne na zdjęciu (od prawej) "Ellenai", "Portret Feliksa Jasieńskiego" i "Nieznana nuta" Jacka Malczewskiego, przygotowała Urszula Kozakowska-Zauch. "Nieznanej nucie" przypatruje się znany fotografik Wacław Kłag.

WACŁAW KLĄG: WYBÓR

Od dzisiaj w Gmachu Głównym Muzeum Narodowego można oglądać nową odsłonę Galerii Sztuki Polskiej XX i XXI wieku. Dzieła sztuki zostały pokazane nie tylko w innej formie niż do tej pory, ekspozycję uzupełniono także o takie, które nie były dotąd prezentowane.

W 120 latach mających łącznie 3 tys. m kw. powierzchni, pokazano 600 bardzo różnorodnych dzieł: obrazów, grafik, rzeźb, instalacji. Przygotowana przez dwa lata ekspozycja "XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej" to największy projekt wystawienniczy i inwestycyjny, jaki Muzeum Narodowe w Krakowie zrealizowało w 2021 roku. Dla naszej publiczności przygotowaliśmy nową aranżację sal II piętra Gmachu Głównego, gdzie znalazły się dzieła sztuki od przełomu XIX i XX wieku po współczesność, reprezentujące najważniejsze kierunki artystyczne i najwybitniejszych twórców tych czasów. W naszej galerii, po raz pierwszy w historii naszego muzeum, znalazł się XXI wiek. W ten sposób do muzeum trafiają także nasze czasy i powstająca dziś sztuka. Najmłodsze z dzieł – "K-dron. Między ziemią a niebem" Janusza Kapusty, zrealizowano w tym roku. Każda z części galerii została zaprojektowana inaczej już do tej pory i w każdej znalazły się nieobecne dotąd dzieła sztuki, a te znane i najcenniejsze zaprezentowano w nowej kuratorskiej aranżacji, której autorami są kustosz z Działu Sztuki Nowoczesnej i Działu Sztuki Współczesnej – mówi prof. Andrzej Szczerski, dyrektor MNK. On sam opracował scenariusz części ekspozycji przedstawiającej transformację sztuki polskiej po 1989 r. Pozostałe części, przedstawiające m.in. dzieła z okresu Młodej Polski, m.in. ekspresjonizm oraz abstrakcji geometrycznej, przygotowali: Magdalena Czubińska, Anna Budzałek, Alicja Kilińska, Bożena Kostuch, Urszula Kozakowska-Zauch, Sławosław Leontowicz i Agnieszka Malinowska.

Prof. Szczerski przypominał, że ekspozycja nieprzypadkowo zaczyna się od prezentacji sztuki Młodej Polski, gdyż jej nowoczesne treści przewijają się w sztuce polskiej aż po czasy współczesne. Śladem tych mistrzów szli twórcy pod koniec XX wieku m.in. Zbysław Marek Maciejewski i Łukasz Koroliewicz, których obrazy są pokazane w galerii.

Przyciągają uwagę w tej części ekspozycji m.in. "Dziwaczynka z chryzantemami" Olgi Boznańskiej, "Nieznana nuta" i "Ellenai" Jacka Malczewskiego, rzeźba "Opuszczony" Konstantego Leszczyńskiego, "Stańczyk" Leona Wyczółkowskiego, niezwykłe "Medytacje" z cyklu "Cierpienie" Witolda Wojtkiewicza, rzeźba "Wiater" Wacława Szymanowskiego, "Strachy" Wojciecha Weiss, "Topole nad wodą" Jana Stanisławskiego, "Pełną krakowską chustą" Henryka Szczygińskiego, "Izalka zimowa" Ferdynanda Ruszczyka. Duże wrażenie robią wielkie kartony do witraży: "Św. Stanisław", "Henryk Pobożny" i "Kazimierz Wielki" Stanisława Wyspiańskiego oraz "Najświętszy Sakrament" Józefa Mehoffera, przygotowany dla katedry św. Mikołaja we Fryburgu.

Wśród dzieł twórców z okresu dwudziestolecia międzywojennego pokazano m.in. "Autoportret", "Muzykantów" i "Dwóch młodych przyjaciół" Tadeusza Makowskiego, "Powrót z kąpieli" Józefa Pankiewicza, rzeźbę "Młody Strycy z psem na ławce" Ludwika Pugeta, "Wnętrze" Zbigniewa Pronaszk, "Szermierkę" Leona Chwiłki, "Martwą naturę ze skrzypcami" Tycusa Czyżewskiego, "Aniołów u Plasta" Zofii Stryjeńskiej.

Stworzone po wojnie i wywołujące niejedną wielą dyskusji "Rozstrzelanie II" Anny Wroblewskiej, "Papugę i perokoty" Tadeusza Brzozowskiego, "Widok z mojego okna" Kazimierza Mikulskiego, "Villa del Misteri" Jerzego Nowosielskiego, "Sfera cienia" Łukasza Koroliewicza, "Szczęście" Zbysława Maciejewskiego i abstrakcyjny obraz Wojciecha Fangora "M82" pokazano w galerii już jako dzieła klasyków.

Przykładem tego, że najnowsza sztuka może być zyciowie przyjmowana nie tylko przez znawców jest choćby "Dorota" Olaf Brzeskiego, przedstawiająca kobietę konstruującą, wykonana w 2015 r. ze stalowych rurek, podobnych do żłdzel stony, czy wspomniany już "K-dron. Między ziemią a niebem" J. Kapusty. Autor – rysownik i myśliciel – jest odkrywcą nowej, jednościowej bryły geometrycznej nazywanej K-dronem. Nowością ekspozycyjną są także prezentacje sztuki użytkowej oraz grafiki współczesnych twórców krakowskich. W przestrzeni galerii przygotowano także elementy ścieżek edukacyjnych dla dorosłych i dzieci.

Prof. Szczerski zapewnia, że wystawa, choć stała, będzie miała jeden element zmienny. W części "Wybór kuratorski" co kilka miesięcy będą bowiem prezentowane kolejne dzieła uznane przez kuratorów za ważne, w tym nowe nabytki. Wystawę salą "XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej" można oglądać na II piętrze Gmachu Głównym MNK (Aleja 3 Maja 1).

Nowa wystawa stałej "XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej" w krakowskim Muzeum Narodowym

15 paź, 19:34

Od 15 października Muzeum Narodowe w Krakowie zaprasza do nowej, stałej galerii prezentującej sztukę polską XX i XXI wieku. Ekspozycja stanowi przegląd zjawisk i tendencji artystycznych, które pojawiły się w Polsce w ciągu ostatnich 120 lat.

Historia galerii sztuki współczesnej w Muzeum Narodowym w Krakowie sięga początków muzeum. W 1879 r. Henryk Siemiradzki podarował swoje dzieło "Pochodnie Neron", które stało się pierwszym obiektem w zbiorach muzeum. Przez lata zmieniały się koncepcje i miejsca prezentowania sztuki najnowszej, nigdy jednak nie była pokazywana w tak szerokim zakresie jak teraz. "XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej" zajmie całą przestrzeń II piętra w Gmachu Głównym MNK.

● "Hokusai. Wędrując..." - wyjątkowa wystawa w krakowskim Muzeum Narodowym

- To największy projekt wystawienniczy i inwestycyjny, jaki Muzeum Narodowe w Krakowie realizuje w 2021 r. Dla naszej publiczności przygotowaliśmy nową aranżację sal drugiego piętra Gmachu Głównego, gdzie znalazły się dzieła sztuki od przełomu XIX i XX w. po współczesność, reprezentujące najważniejsze kierunki artystyczne i najwybitniejszych twórców tych czasów - mówi dyrektor MNK prof. dr hab. Andrzej Szczepiński.

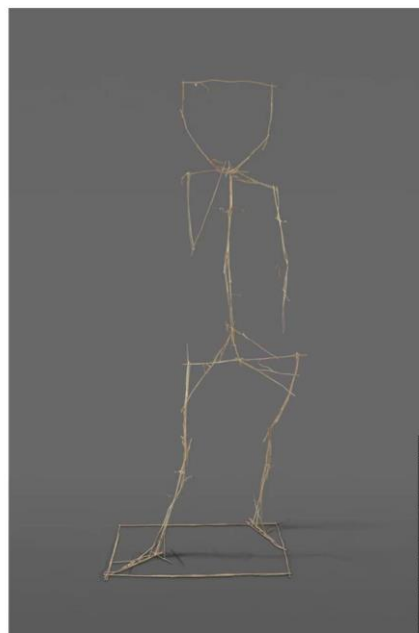
Władysław Śnielandt - "Czująca się"

Jak podkreślił - w nazwie Galerii, po raz pierwszy w historii Muzeum Narodowego w Krakowie, znalazł się XXI w. - W ten sposób do Muzeum trafiają także nasze czasy i powstająca dziś sztuka, ale - jak warto podkreślić - kolekcjonowanie tego, co najnowsze, nie ma charakteru precedensowego. Historia zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie rozpoczyna się w 1879 r. od wpisania do muzealnego inwentarza pod numerem pierwszym obrazu Henryka Siemiradzkiego "Pochodnie Neron" ("Świeczniki chrześcijaństwa"), który powstał trzy lata wcześniej. To dowód na to, że nasze Muzeum od samego początku swojej działalności doceniało znaczenie sztuki współczesnej i uznawało ją za równie istotny element kultury narodowej jak zabytki z przeszłości.

● Instalacja Abakanowicz może zostać najdrożej sprzedanym dziełem sztuki w Polsce

- "XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej" jest nowym rozdziałem w tej historii, nie tylko ze względu na prezentowanie dzieł powstałych w ostatnich dwóch dekadach, z których najmłodsze - "K-dron. Między ziemią a niebem" Janusza Kapusty, zrealizowano w tym roku. Każda z części Galerii została inaczej niż dotąd zaprojektowana i w każdej znalazły się nieobce dotąd dzieła sztuki, a te znane i najcenniejsze zaprezentowano w nowej kuratorskiej aranżacji, której autorami są kustosz z Działu Sztuki Nowoczesnej i Działu Sztuki Współczesnej - kontynuuje dyrektor MNK.

Szczepiński dodaje: - Na wystawie premierę mają prace krakowskich twórców grafiki, działających w 2. połowie XX w. Nowością jest także sala z dziełami sztuki konceptualnej i abstrakcji geometrycznej oraz znacząca prezentacja rzeźby. Kolejną nowością to prezentacja sztuki użytkowej od projektów z czasów II Rzeczypospolitej po szkło i ceramikę z lat 60. i 70. XX w. Nowatorskim elementem jest ponadto rozbudowana prezentacja materiałów edukacyjnych, wpisanych w architekturę wystawy, dzięki którym widzowie mogą zapoznać się z różnorodnymi kontekstami, w jakich powstawała sztuka XX i XXI w.

Olaf Brzóska - "Dusza"

W 12 salach, na powierzchni 3 tys. m kw., znalazło się w sumie 600 dzieł sztuki. Układ nie jest w całości chronologiczny, miejscami ma charakter tematyczny. Galerii zapowiada pokaz rzeźb w holu, obejmujący prace stworzone w 1. połowie XX w., takich artystów jak Xawery Dunikowski, Ludomir Ślędzkiński, Wojciech Weiss czy Włodzimierz Konieczny. W pierwszej sali Galerii znalazło miejsce malarstwo początku XX w. tworzone przez m.in. Jacka Malczewskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Józefa Mehoffera, Wojciecha Weiss, Otę Boznańską, Jana Stanisławskiego.

● "Młoda Polska" podbiła londyńską galerię. Brytyjczycy pokochają Wyspiańskiego?

Z okresu międzywojennego w kolejnej przestrzeni pokazane są dzieła ekspresjonistów, formistów, kolorystów, artystów awangardowych - m.in. Zbigniewa Pronaszkę, Zofię Stryjeńską, Stanisława Ignacego Witkiewicza, Leona Chwistka, Jana Cybisa oraz Marilii Jaremy. Relacje międzynarodowe ukazuje kolekcja Suzanne i Jana Brzysłowskich, obejmująca prace Hansa Arpa, Fernanda Legera, Maxis Ernsta, Jana Brzysłowskiego. Powstałe wówczas techniki fotomontażu i kolażu reprezentują prace Kazimierza Podkańskiego oraz Janusza Marilii Brzeskiego.

Stanisław Ignacy Witkiewicz – „Ktoś mi mówi, że jestem głupi”

Kolejną przestrzeń to przegląd sztuki powojennej do 1969 r. Pojawiają się tu socrealizm, tacyzm, malarstwo materii, su-realizm, ekspresjonizm abstrakcyjny, nowa figuracja, sztuka zaangażowana w rzeczywistość takich artystów jak: Tadeusz Kantor, Marja Jarema, Jerzy Kowalewski, Andrzej Walborski, Józef Korycki, Leszek Kurylek, a także przedstawiciele ugrupowań artystycznych – „Agresci” (Leszek Sebecki, Zbysław Gajewski), „adniti” (Witold Szański, Marcin Maciejowski) i „Grupa” (Jacek Modrzyński, Witold Mierzejewski).

● **Stymulacja obrazu – co o nich wiemy? [QUIZ]**

W osobnej sali zgromadzone zostały prace reprezentujące abstrakcję geometryczną i konceptualizm. Oglądamy tam dzieła Henryka Szabowskiego, Sławomira Głowackiego, Edwarda Krasińskiego, Romana Opacz, Ryszarda Wlasińskiego, Wojciecha Fangora, Natalii Ł., Ewy Portum, Jerzego Rosowskiego, Stanisława Dróżdza oraz innych twórców.

Wojciech Fangor – „1962”

Sztuka po roku 1989 zbiorczą jest pod tytułem „Transformacja”. To szeroki wybór prac znakomitych artystów ostatniego 90-lecia, m.in. Zofii Suliń, Wilhelma Sasnała, Kuniki Sosnowskiej, Roberta Kusmrowskiego, Piotra Uklańskiego i Jacek Kosiński.

Po raz pierwszy w przestrzeni stałej galerii sztuki współczesnej znalazła się grafika artystyczna. Holna polskiej sztuki z lat 1960-1980, wykonana w różnych technikach, prace takich artystów jak Jerzy Konek, Mirosław Wójcik, Zdzisław Jankowski, Jacek Dąbrowski czy Janek Sroka. Wśród po raz pierwszy pokazane są obrazy artystyczne ze szkła, przede wszystkim dzieła Henryka Albin Tomaszewskiego, ale też Aliny Kalczyńskiej-Schellhausa Kowalczyk w przestrzeni galerii stanowi także ceramika artystyczna. Pokaz otwierały prace m.in. Konstantego Leszczy, Rudolfa Krzyżaka czy Leszka Duki.

Wyświetlone zostały także filmy animowane i eksperymentalnych tańców twórców (jak Julian Józef Antoniszak, Jan Lenica, Andrzej Tomkowski czy Jerzy Kuda. W ostatniej sali prezentowane są prace Tadeusza Kantora, Kazimierza Podsiadkiego i Dariusza Dawidki.

Jacek Kosiński – „Głębokość”

Ciekawym elementem wystawy jest ściśnięta edukacyjna. W wyznaczonych przestrzeniach nazwanych „Teksty i konteksty” można znaleźć archiwalne fotografie, portrety artystów, informacje o ich twórczości, epoce do której należą i kulturze danego czasu, jest też miejsce dla dzieci: zaprezentowane dla nich stanowiska edukacyjne pod hasłem „Odkryć, pisać, doświadczać”.

● **Odnaleziony obraz Malczewskiego na wystawie Po raz pierwszy od 70 lat**

Interesujący wątek alium składa się z dwóch części. W pierwszej prowadzono historię galerii sztuki współczesnej w Muzeum Narodowym w Krakowie, śledząc poczynienia tej instytucji (1879), omówiono też dzieła jej twórców, w tym kolekcję malarstwa, rzeźby, prac graficznych, ceramicznych oraz szkła. W drugiej części zaprezentowano około 200 wybranych dzieł – wielu z nich towarzyszą opisy pozwalające umiejscowić je w kontekście twórczości ich autorów, a także powiększenia ukazujące istotne szczegóły czy faktury prac. Uzupełnieniem albumu jest spis obiektów, które można zobaczyć w muzeum powstałej galerii sztuki. Album jest do kupienia na Targach Książki w Krakowie na Stosie 94.

15.000 wytworów stałej „XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej” w krakowskim Muzeum Narodowym

16.000 wytworów stałej „XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej” w krakowskim Muzeum Narodowym

Wyjątkowa galeria sztuki współczesnej w Krakowie. "Mamy się czym pochwalić"

Newsy 14 października 2021, 18:48 Autor: Sabina Żęba Reporter: Katarzyna Olubieńska-Godławska

Dzisiaj otworzyliśmy Galerię XX i XXI wieku w Muzeum Narodowym w Krakowie.

Dzień Dobry TVN

Muzeum Narodowe w Krakowie otwiera stałą galerię polskiej sztuki z XX i XXI wieku. Ekspozycja stanowi przegląd zjawisk i tendencji artystycznych, które pojawiły się w naszym kraju w ciągu ostatnich 120 lat. W Dzień Dobry TVN opowiedział o tym prof. dr hab. Andrzej Szczerski.

Galeria Sztuki Polskiej XX i XXI

Historia muzeum sięga aż 1879 roku, kiedy to Henryk Siemiradzki podarował Polakom dzieło "Pochodnie Nerona", które stało się pierwszym obiektem w zbiorach. Przez lata zmieniały się koncepcje muzeum, a także miejsca prezentowania sztuki najnowszej, która dotychczas nie była pokazywana w tak szerokim zakresie. Obecnie tradycję eksponowania współczesnej twórczości kontynuuje otwarta na nowo stała galeria, w nazwie której po raz pierwszy pojawił się – obok XX – XXI wiek.

- To jest największa galeria tego typu w Polsce, która pokazuje sztukę polską od przełomu XIX/XX wieku po współczesną. Takie galerie buduje się wiele lat. Trzeba zebrać dzieła sztuki, przygotować je do ekspozycji, opisać, wyremontować salę, więc to jest efekt wielu lat pracy. Też skalą była tutaj istotna. **Mamy ponad 200 artystów i ponad 500 dzieł. Na 3 tys. m2 mamy się czym pochwalić** - powiedział prof. dr hab. Andrzej Szczerski w Dzień Dobry TVN.

Dzieła sztuki w Muzeum Narodowym w Krakowie

"XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej" zajmuje całą przestrzeń II piętra w Gmachu Głównym Muzeum Narodowego w Krakowie i **można ją odwiedzić już od piątku 15 października**. Każda z części Galerii została inaczej niż dotąd zaprojektowana i w każdej znalazły się nieobecne dotąd dzieła sztuki. Te znane i najcenniejsze zaprezentowano z kolei w nowej kuratorskiej aranżacji, której autorami są kustosze z Działu Sztuki Nowoczesnej i Działu Sztuki Współczesnej.

- Pokazujemy tutaj - po raz pierwszy w historii naszego muzeum - sztukę polską po roku 1989, czyli głównie doświadczenie transformacji i XXI wieku. Tu są wybrane dzieła najlepszych polskich artystów np. Jarosława Kozakiewicza. (...) Ważne jest to, że **oglądamy tu zarówno dzieła sztuki, jak i otrzymujemy bardzo obszerny komentarz**. Pokazujemy w kapsułach teksty edukacyjne na temat tego, kim byli artyści, którzy tworzyli dzieła sztuki, jakie były konteksty, w jakich te dzieła sztuki powstawały, jakimi pojęciami się posługiwali... A więc wyjaśniamy to wszystko, czego na obrazach nie widać, a co jest istotne, żeby zrozumieć ich treści - tłumaczył w naszym programie prof. dr hab. Andrzej Szczerski.

Historycznie najcenniejsze w Galerii są dzieła Stanisława Wyspiańskiego. Kluczowe są natomiast ostatnie sale, w których zaprezentowano najnowsze dzieła. Jak zdradził dyrektor muzeum: "Tego nigdy w naszych zbiorach jeszcze nie było". Po raz pierwszy też pokazano krakowską grafikę drugiej połowy XIX wieku, szkła artystyczne czy inne dzieła, które dotychczas były w magazynach. **Ich wartość przekracza kilkanaście milionów złotych**.

Muzeum Narodowe w Krakowie

Dzień Dobry TVN

XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej

POWIĄZANE TEMATY

Fotograf, który za się w ceramice. "Chciałbym, żeby naczyń zawsze rozpoznal, że są r

Wnuk francuskiej malarza odnalazł miejsce w Polsce. teraz cieszyć się :

NAJNOWSZE

Dobra wiadomość dla narciarzy. Takiej pogody stokach dawno nie było. "Armata śnieżna nie boją się opady śniegu"
STYL ŻYCIA

Sonda: Czym są wolne media pod ścianą demokracji?
CORAŻE TEMATY

Strażnicza graniczna pisał: "Nie ma takiej rzeczy, która nie mogłaby być dzwignią"
STYL ŻYCIA

Świąteczne miasteczko i TVN. Feel i Ferdyn w piosence "Wspólne święta"
GWIAZDY

"Na tropie dzikich zwierząt: odcinek wyjątkowego programu NA TROPIE DZIKICH ZWIERZĄT"

Nadmiar stresu może wpłynąć na zdrowie. Jak go zmniejszyć?

Plejada artystów w Muzeum Narodowym. Nowa Galeria Sztuki Polskiej XX i XXI wieku już otwarta [ZDJĘCIA]

16.10.2021 | 12:09

10/33

FOT. PRZYSZTOF KALINOWSKI/LOVEKRAKOW.PL

Ekspozycja to przegląd zjawisk i tendencji artystycznych, które pojawiły się w Polsce w ciągu ostatnich 120 lat.

– Prezentujemy najważniejsze prace polskiej sztuki XX i XXI wieku pochodzące z naszych zbiorów. Galeria jest jedynym takim miejscem w Polsce, gdzie tę historię można zobaczyć. To plejada najważniejszych artystek i artystów sztuki polskiej. Wśród nich znaleźli się m.in. Stanisław Wyspiański, Olga Boznańska, Jacek Malczewski, Wojciech Weiss, Józef Mehoffer, Leon Chwistek, Stanisław Ignacy Witkiewicz, Jerzy Nowosielski, Tadeusz Kantor, Maria Jarema, Wilhelm Sasnal, Wojciech Fangor – wymienia Andrzej Szczerski, dyrektor MNK.

Galeria Sztuki Polskiej zajmuje całą przestrzeń II piętra gmachu głównego. Układ nie jest w całości chronologiczny, miejscami ma charakter tematyczny.

– O historii polskiej sztuki opowiadamy z perspektywy krakowskiej – zaznacza Szczerski.

Dzieła, teksty i konteksty

Galerię zapowiada pokaz rzeźb w holu, obejmujący prace stworzone w pierwszej połowie XX wieku, takich artystów jak Xawery Dunikowski, Ludomir Ślędziński, Wojciech Weiss czy Włodzimierz Konieczny.

Ważnym elementem wystawy jest też ścieżka edukacyjna. W wyznaczonych przestrzeniach nazwanych „Teksty i konteksty” można znaleźć archiwalne fotografie, portrety artystów, informacje o ich twórczości, epoce, do której należą, i kulturze danego czasu.

Muzeum nie zapomniało o najmłodszych widzach. W przestrzeni galerii pojawiły się stanowiska edukacyjne pod hasłem „Odkrywaj, patrz, doświadczaj”.

W pierwszej sali galerii znalazło miejsce malarstwo początku XX wieku tworzone przez m.in. Jacka Malczewskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Józefa Mehoffera, Wojciecha Weiss, Olę Boznańską, Jana Stanisławskiego.

Okres międzywojenny reprezentują dzieła ekspresjonistów, formistów, kolorystów, artystów awangardowych – m.in. Zbigniewa Pronaszkę, Zofię Stryjeńską, Stanisława Ignacego Witkiewicza, Leona Chwistka, Jana Cybisa oraz Marii Jaremy.

Kolejną przestrzeń stanowi przegląd sztuki powojennej do 1989 roku. Pojawiają się tu socrealizm, tasyzm, malarstwo materii, surrealizm, ekspresjonizm abstrakcyjny, nowa figuracja, sztuka zaangażowana w twórczości takich artystów, jak m.in. Tadeusz Kantor, Maria Jarema czy Jerzy Nowosielski, Andrzej Wróblewski, jak i przedstawiciele ugrupowań artystycznych – „Wprost” (Leszek Sobocki, Zbysław Grzywacz), „Ładnie” (Wilhelm Sasnal, Marcin Maciejowski) i „Gruppa” (Jarosław Modzelewski, Włodzimierz Pawlak).

W osobnej sali zgromadzone zostały prace reprezentujące abstrakcję geometryczną i konceptualizm. To m.in. dzieła Henryka Stażewskiego, Stefana Gierowskiego, Edwarda Krasińskiego, Romana Opalki, Ryszarda Winiarskiego, Wojciecha Fangora, Natalii LL, Ewy Partum, Jerzego Rosołowicza i Stanisława Dróżdża.

Transformacja

Sztuka po roku 1989 jest prezentowana pod tytułem „Transformacja”. To szeroki wybór prac artystów ostatniego trzydziestolecia, m.in. Zofii Kulik, Wilhelma Sasnala, Moniki Sosnowskiej, Roberta Kuśmirowskiego, Piotra Ukińskiego i Jarosława Kozakiewicza.

Po raz pierwszy w przestrzeni stałej galerii znalazła się grafika artystyczna. Można zobaczyć pochodzące z lat 1960–1985, wykonane w różnych technikach prace takich artystów, jak Jerzy Panek, Mieczysław Wejman, Zbigniew Lutomski, Ryszard Otręba czy Jacek Sroka.

Również po raz pierwszy pokazane są obiekty artystyczne ze szkła, przede wszystkim dzieła Henryka Albina Tomaszewskiego, ale też Aliny Kalczyńskiej-Scheiwiller.

Nowość stanowi także ceramika artystyczna. Pokaz otwierają prace m.in. Konstantego Laszczki, Rudolfa Krzywca czy Leszka Dutki.

Wystawie towarzyszy pokaz filmów animowanych i eksperymentalnych takich twórców, jak Julian Józef Antoniszczak, Jan Lenica, Andrzej Pawłowski czy Jerzy Kucia.

W ostatniej sali prezentowane są prace Tadeusza Kantora, Kazimierza Podsadeckiego i Oskara Dawickiego.

Przeczytaj też

Targi Książki wystartowały [ZDJĘCIA]

Galeria Sztuki Polskiej XX i XXI wieku w nowej odsłonie

Polska Agencja Prasowa Justyna POLEWSKA-HOWICKA Piątek, 2021.10.15 10:16 (edytowany Piątek, 2021.10.15 10:22)

Nową aranżację zyskała Galeria Sztuki Polskiej XX i XXI wieku w Muzeum Narodowym w Krakowie. Prezentacja została poszerzona m.in. o dzieła sztuki konceptualnej i abstrakcji geometrycznej, prace twórców krakowskiej szkoły grafiki, a także prace artystów tworzących po roku 1989. W nazwie galerii po raz pierwszy znalazł się XXI wiek.

Fot. PAP/Lukasz Gągalski

[Pokaż](#) [Tweetnij](#) [Udostępnij](#)

W 12 salach na powierzchni 3 tys. m kw. widzowie zobaczą ponad 500 dzieł dwustu artystów. Najmłodsza praca, "K-dron. Między ziemią a niebem" Janusza Kapusty powstała w 2021 roku, najstarsza to "Dziewczynka chryzantemami" Olgi Boznańskiej z 1894 roku.

Wstępem do galerii jest pokaz rzeźb z pierwszej połowy XX wieku autorstwa Xawerego Dunikowskiego, Wojciecha Weiss'a i Włodzimierza Koniecznego. W pierwszych salach widzowie zobaczą prace Jacka Malczewskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Józefa Mehoffera, Olgi Boznańskiej, a z okresu międzywojennego – dzieła ekspresjonistów, formistów, kolorystów, artystów awangardowych, m.in. Zbigniewa Pronaszkę, Zofię Stryjeńską, Stanisława Ignacego Witkiewicza, Leona Chwistka, Jana Cybisa oraz Marii Jaremy.

Kolejne sale to przegląd sztuki powojennej. Każda część galerii została zaprojektowana inaczej niż dotąd i w każdej znalazły się nieobecne dotąd dzieła sztuki.

Historię sztuki XX i XXI wieku zaczynamy w okresie Młodej Polski, co ma swoje uzasadnienie, ponieważ treści z tego czasu wracają współcześnie i ta granica przesunięta głęboko w czasie nas wyróżnia – mówił dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie Andrzej Szczerski. **"Nowością jest przestrzeń nazwana +wybór kuratorski+. Co kilka miesięcy, regularnie będziemy tam pokazywali szczególnie ważne dzieła z naszej kolekcji bądź nowe nabytki**

– dodał Szczerski.

Dyrektor MNK mówił, że w ostatnich miesiącach Muzeum Narodowe wzbogaciło się m.in. o pracę Romana Opalki, obraz Łukasza Karoliewicza z lat 80. oraz o dzieła: Zofii Kulig "Motyw ludzki", Natalii Wiernik "Wota", Jakuba Juliana Ziolkowskiego "Genesis", rzeźbę Olafa Brzeskiego "Dorota/Olbrzymka" oraz instalację Jarosława Kozakiewicza "Wieże tlenowe". Zapowiedział, że kolekcja prac, które powstały po roku 1989 będzie sukcesywnie rozbudowywana.

Otwarcie wystawy stałej "XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej" w Muzeum Narodowym w Krakowie

Otwarcie wystawy stałej "XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej" w gmachu głównym Muzeum Narodowego w Krakowie, 14 bm. Ekspozycja stanowi przegląd wielość zjawisk i tendencji artystycznych, które pojawiły w Polsce w ciągu ostatnich 120 lat. (aldg) PAP/Lukasz Gągalski

14 / 20

Sztuka po roku 1989 została zebrana w galerii pod tytułem "Transformacja". To wybór prac artystów ostatniego trzydziestolecia, m.in. Zofii Kulig, Wilhelma Sasnała, Moniki Sosnowskiej, Roberta Kuśmirowskiego, Piotra Ukleńskiego i Jarosława Kozakiewicza.

Po raz pierwszy w galerii sztuki współczesnej prezentowana jest krakowska sztuka grafiki. To prace wykonane w latach 1960–1985 przez Jerzego Pankę, Mieczysława Wejmana, Zbigniewa Lutomskiego, Ryszarda Otrębę, Jacka Srokę i Alinę Kalczyńską.

Galeria Sztuki Polskiej XX i XXI wieku w nowej odsłonie

2021-10-14

UDOSTĘPNIJ

Galeria Sztuki Polskiej XX i XXI wieku. Źródło: PAP/Lukasz Gąguński

Nową aranżację zyskała Galeria Sztuki Polskiej XX i XXI wieku w Muzeum Narodowym w Krakowie. Prezentacja została poszerzona m.in. o dzieła sztuki konceptualnej i abstrakcji geometrycznej, prace twórców krakowskiej szkoły grafiki, oraz prace artystów tworzących po roku 1989.

W nazwie galerii po raz pierwszy znalazł się XXI wiek.

W 12 salach na powierzchni 3 tys. m kw. widzowie zobaczą ponad 500 dzieł dwustu artystów. Najmłodsza praca, "K-dron. Między ziemią a niebem" Janusza Kapusty powstała w 2021 roku, najstarsza to "Dziewczynka chryzantemami" Olgi Boznańskiej z 1894 roku.

Wstępem do galerii jest pokaz rzeźb z pierwszej połowy XX wieku autorstwa Xawerego Dunikowskiego, Wojciecha Weissa i Włodzimierza Koniecznego. W pierwszych salach widzowie zobaczą prace Jacka Malczewskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Józefa Mehoffera, Olgi Boznańskiej, a z okresu międzywojennego - dzieła ekspresjonistów, formistów, kolorystów, artystów awangardowych, m.in. Zbigniewa Pronaszkę, Zofię Stryjeńską, Stanisława Ignacego Witkiewicza, Leona Chwistka, Jana Cybisa oraz Marii Jaremy.

Kolejne sale to przegląd sztuki powojennej. Każda część galerii została zaprojektowana inaczej niż dotąd i w każdej znalazły się nieobecne dotąd dzieła sztuki.

"Historię sztuki XX i XXI wieku zaczynamy w okresie Młodej Polski, co ma swoje uzasadnienie, ponieważ treści z tego czasu wracają współcześnie i ta granica przesunięta głęboko w czasie nas wyróżnia" - mówił dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie Andrzej Szczerski. "Nowością jest przestrzeń nazwana +wybór kuratorski+. Co kilka miesięcy, regularnie będziemy tam pokazywali szczególnie ważne dzieła z naszej kolekcji bądź nowe nabytki" - dodał Szczerski.

Dyrektor MNK mówił, że w ostatnich miesiącach Muzeum Narodowe wzbogaciło się m.in. o pracę Romana Opałki, obraz Łukasza Korolkiewicza z lat 80. oraz o dzieła: Zofii Kulig "Motyw ludzki", Natalii Wiernik "Wota", Jakuba Juliana Ziółkowskiego "Genesis", rzeźbę Olafa Brzeskiego "Dorota/Olbrzymka" oraz instalację Jarosława Kozakiewicza "Wieże tlenowe". Zapowiedział, że kolekcja prac, które powstały po roku 1989 będzie sukcesywnie rozbudowywana.

Sztuka po roku 1989 została zebrana w galerii pod tytułem "Transformacja". To wybór prac artystów ostatniego trzylecia, m.in. Zofii Kulik, Wilhelma Sasnała, Moniki Sosnowskiej, Roberta Kuśmirowskiego, Piotra Uklańskiego i Jarosława Kozakiewicza.

Po raz pierwszy w galerii sztuki współczesnej prezentowana jest krakowska sztuka grafiki. To prace wykonane w latach 1960-1985 przez Jerzego Pankę, Mieczysława Wejmana, Zbigniewa Lutomskiego, Ryszarda Otrębę, Jacka Srokę i Aline Kalczyńską. "Mamy tu ogromną różnorodność: i abstrakcję geometryczną, i sztukę figuratywną, i przedstawienia metaforyczno-symboliczne. Możemy też zobaczyć niemal wszystkie najważniejsze techniki graficzne, z wyjątkiem litografii" - mówiła PAP kurator Magdalena Czubńska.

W osobnej sali zgromadzone zostały prace reprezentujące abstrakcję geometryczną i konceptualizm. To dzieła Henryka Stażewskiego, Stefana Gierowskiego, Edwarda Krasińskiego, Romana Opałki, Ryszarda Winiarskiego, Wojciecha Fangora, Natalii LL, Ewy Partum, Jerzego Rosołowicza, Stanisława Dróżdza. Jak podkreśliła Magdalena Czubńska, w latach 70. XX wieku artyści odeszli od przedstawiania zdarzeń i osób w kierunku pokazywania idei poprzez abstrakcję. "Ponad połowa z tych prac nie była wcześniej pokazywana w tej galerii" - mówiła Czubńska. "Zależało mi na zaprezentowaniu jak abstrakcja geometryczna może być interesująca wizualnie i różnorodna" - dodała.

Wiele dzieł, które zobaczą widzowie, jest dziełami Malonnskiej Fundacji.

AKTUALNOŚCI

MAŁOPOLSKA
Święta skromniej
zawyczej

MAŁOPOLSKA
Niższa alcyza na

MAŁOPOLSKA
Coraz trudniejsza
oddech

KRAKÓW
Co najmniej tysiąc
zaczepionych pi
w szkołach

KRAKÓW
W Wigilię nie bę
wieczery dla sam
bezdolnych, bę
zupa

NOWY TARG
Zmiana na Zakopi
Rdzawce w okresi
świętaczno-nowo

KONTAKT

PROGRAMY
Kronika

TENY TVP:

Start - Wydarzenia - Wystawy - Wystawy stałe

Galeria Sztuki Polskiej XX i XXI wieku

Wydarzenie stałe

Gmach Główny, al. 3 Maja 1

Kolejna już odsłona stałej galerii sztuki współczesnej w Gmachu Głównym Muzeum Narodowego w Krakowie prezentuje ją w nowym ujęciu zespołu kuratorów MNK. Zobaczymy tu sztukę secesji, modernizmu, ekspresjonizmu, formizmu, koloryzmu i awangardy, dzieła Drugiej Grupy Krakowskiej czy grup Wprost i Ładnie, aż po prace najnowsze.

Ekspozycja stanowi przegląd wielości zjawisk i tendencji artystycznych, które pojawiły w Polsce w ciągu ostatnich 120 lat. W galerii pokazywane są dzieła wszystkich najwybitniejszych polskich twórców tego okresu, od Stanisława Wyspiańskiego, Jacka Malczewskiego, Józefa Mehoffera, Wojciecha Weissa, przez dzieła Zbigniewa Pronaszki, Zofii Stryeńskiej, Stanisława Ignacego Witkiewicza, Leona Chwistka, Jana Cybisa, do Tadeusza Kantora, Marii Jaremy, Jerzego Nowosielskiego, Romana Opałki, Ryszarda Winiarskiego, Andrzeja Wróblewskiego, Wojciecha Fangora, Łukasza Korolkiewicza, Ewy Kuryluk oraz wielu innych. Rzeźbę reprezentują między innymi: Xawery Dunikowski, Konstanty Laszczka, Alina Szapocznikow, Magdalena Abakanowicz, Maria Pinińska-Bereś, Władysław Hasior. Na wystawie obecni są także przedstawiciele ugrupowań artystycznych: Wprost (Leszek Sobocki, Zbysław Grzywacz), Ładnie (Wilhelm Sasna, Marcin Maciejowski) i Grupa (Jarosław Modzelewski, Włodzimierz Pawlak).

Po raz pierwszy w galerii oprócz malarstwa i rzeźby zaprezentowano również szkło i

XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej

Wystawy stałe

animowanych i eksperymentalnych (Julian Józef Antoniszczak, Jan Lenica).

Radio RMF Classic Informacje Obraz Nowa, stała Galeria sztuki polskiej...

muzyka słowo obraz

Nowa, stała Galeria sztuki polskiej XX i XXI wieku w Muzeum Narodowym w Krakowie

czwartek, 14 października 2021 (15:11)

Od 15 października Muzeum Narodowe w Krakowie zaprasza do nowej, stałej Galerii prezentującej sztukę polską XX i XXI wieku. Ekspozycja stanowi przegląd zjawisk i tendencji artystycznych, które pojawiły się w Polsce w ciągu ostatnich 120 lat.

Magdalena Abakanowicz, Przyjaciele, 2009, fot. Pracownia MNK

Historia galerii sztuki współczesnej w Muzeum Narodowym w Krakowie sięga początków muzeum. W 1879 roku Henryk Siemiradzki podarował swoje dzieło *Pochodne Herona*, które stało się pierwszym obiektem w zbiorach muzeum. Przez lata zmieniali się koncepcje i miejsca prezentowania sztuki najnowszej, nigdy jednak nie była pokazywana w tak szerokim zakresie jak teraz. „XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej” zajmie całą przestrzeń II piętra w Gmachu Głównym MNK.

– „XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej” to największy projekt wystawienniczy i inwestycyjny, jaki Muzeum Narodowe w Krakowie realizuje w 2021 roku. Dla naszej publiczności przygotowaliśmy nową aranżację sal II piętra Gmachu Głównego, gdzie znalazły się dzieła sztuki od przełomu XIX i XX wieku po współczesność, reprezentujące najważniejsze kierunki artystyczne i najwybitniejszych twórców tych czasów. W nazwie Galerii, po raz pierwszy w historii Muzeum Narodowego w Krakowie, znalazł się XXI wiek. W ten sposób do Muzeum trafiają także nasze czasy i powstająca dziś sztuka, ale – jak warto podkreślić – kolekcjonowanie tego, co najnowsze, nie ma charakteru precedensowego. Historia zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie rozpoczyna się w 1879 roku od wpisania do muzealnego inwentarza pod numerem pierwszym obrazu Henryka Siemiradzkiego „Pochodne Herona” („Świeczniki chrześcijaństwa”), który powstał trzy lata wcześniej. To dowód na to, że nasze Muzeum od samego początku swojej działalności doceniało znaczenie sztuki współczesnej i uznawało ją za istotny element kultury narodowej jak zabytek z przeszłości. „XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej” jest nowym rozdziałem w tej historii, nie tylko ze względu na prezentowanie dzieł powstałych w ostatnich dwóch dekadach, z których najobszernie – „K-dron. Między ziemią a niebem” Janusza Napusty, zrealizowano w tym roku. Każda z części Galerii została inaczej niż dotąd zaprojektowana i w każdej znalazły się nieobecne dotąd dzieła sztuki, a te znane i najcenniejsze zaprezentowano w nowej kuratorskiej aranżacji, której autorami są kustosz z Działu Sztuki Nowoczesnej i Działu Sztuki Współczesnej. Na wystawie premierę mają prace krakowskich twórców grafiki, działających w 2. połowie XX wieku. Nowością jest także sala z dziełami sztuki konceptualnej i abstrakcji geometrycznej oraz znacząca prezentacja rzeźby. Kolejną nowością to prezentacja sztuki użytkowej: od projektów z czasów II Rzeczypospolitej po szkło i ceramikę z lat 60. i 70. XX wieku. Nowatorskim elementem jest ponadto rozbudowana prezentacja materiałów edukacyjnych, wpisanych w architekturę wystawy, dzięki którym widzowie mogą zapoznać się z różnorodnymi kontekstami, w jakich powstawała sztuka XX i XXI wieku. – mówi Dyrektor MNK prof. dr hab. Andrzej Szczerski.

W 12 salach, na powierzchni 3000 metrów kwadratowych Galerii, znalazło się w sumie 600 dzieł sztuki. Układ „XX + XXI...” nie jest w całości chronologiczny, miejscami ma charakter tematyczny. Galerię zapowiada pokaz rzeźb w holu, obejmujący prace stworzone w 1. połowie XX wieku, takich artystów jak Xawery Dunikowski, Ludomir Ślędziński, Wojciech Weiss czy Włodzimierz Koneczny. W pierwszej sali Galerii znalazło miejsce malarstwo początku XX wieku tworzone przez m.in. Jaka Malczewskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Józefa Mehoffera, Wojciecha Weissa, Olgę Boznańską, Jana Stanisławskiego.

Z okresu międzywojennego w kolejnej przestrzeni pokazane są dzieła ekspresjonistów, formistów, kolorystów, artystów awangardowych – m.in. Zbigniewa Pronaszkę, Zofię Strzyżewską, Stanisława Ignacego Witkiewicza, Leona Chwistkę, Jana Cybisa oraz Marii Jaremy. Relacje międzynarodowe ukazuje kolekcja Suzanne i Jana Brzękowskich, obejmująca prace Hansa Arpa, Fernanda Legera, Maxa Ernsta, Jana Brzękowskiego. Powstałe wówczas techniki fotomontażu i kolażu reprezentują prace Kazimierza Podsiadkiego oraz Janusza Marii Brzeskiego.

Kolejną przestrzeń to przegląd sztuki powojennej do 1989 roku. Pojawiają się tu socrealizm, tacyzm, malarstwo materii, surrealizm, ekspresjonizm abstrakcyjny, nowa figuracja, sztuka zaangażowana w twórczości takich artystów jak: Tadeusz Kantor, Maria Jarema, Jerzy Nowosielski, Andrzej Wróblewski, Łukasz Korolkiewicz, Ewa Kuryluk, a także przedstawiciele ugrupowań artystycznych – „Wprost” (Leszek Sobocki, Zbysław Grzywański), „Ładnie” (Wilhelm Sasnal, Marcin Maciejowski i „Grupa” (Jarosław Modzelewski, Włodzimierz Pawlak).

W osobnej sali zgromadzone zostały prace reprezentujące abstrakcję geometryczną i konceptualizm. Oglądamy tam dzieła Henryka Stażewskiego, Stefana Gierowskiego, Edwarda Krasińskiego, Romana Opalki, Ryszarda Winiarskiego, Wojciecha Fangora, Natalii Li, Ewy Partum, Jerzego Rosołowicza, Stanisława Orłóztę oraz innych twórców.

Sztuka po roku 1989 zebrana jest pod tytułem „Transformacja”. To szeroki wybór prac znakomitych artystów ostatniego trzylecia, m.in. Zofii Kulik, Wilhelma Sasnala, Moniki Sosnowskiej, Roberta Kuśmierzkiego, Piotra Uklańskiego i Jarosława Kuzakiewicza.

Po raz pierwszy w przestrzeni stałej galerii sztuki współczesnej znalazła się grafika artystyczna. Można zobaczyć pochodzące z lat 1960–1985, wykonane w różnych technikach, prace takich artystów jak Jerzy Panek, Mieczysław Wejman, Zbigniew Łukowski, Ryszard Otręba czy Jacek Sroka.

Również po raz pierwszy pokazane są obiekty artystyczne ze szkła, przede wszystkim dzieła Henryka Albina Tomaszewskiego, ale też Aliny Kalczyńskiej-Scheiwiller.

Nowością w przestrzeni Galerii stanowi także ceramika artystyczna. Pokaz otwierają prace m.in. Konstantego Laszczki, Rudolfa Krzywca czy Leszka Dutki.

Wystawie towarzyszy pokaz filmów animowanych i eksperymentalnych takich twórców jak Julian Józef Antoniszczak, Jan Lenica, Andrzej Pawłowski czy Jerzy Kucia.

W ostatniej sali prezentowane są prace Tadeusza Kantora, Kazimierza Podsiadkiego i Oskara Dawidkiego.

Ciekawym elementem wystawy jest ścieżka edukacyjna. W wyznaczonych przestrzeniach nazwanych „Teksty i konteksty” można znaleźć archiwalne fotografie, portrety artystów, informacje o ich twórczości, epoce do której należą i kulturze danego czasu. Jest też miejsce dla dzieci: zaprojektowano dla nich stanowiska edukacyjne pod hasłem „Odkrywaj, patrz, doświadczaj”.

Towarzyszący wystawie album składa się z dwóch części. W pierwszej przedstawiono historię galerii sztuki współczesnej w Muzeum Narodowym w Krakowie, sięgającą początków tej instytucji (1879), omówiono też bliżej jej zbiory, w tym kolekcję malarstwa, rzeźby, prac graficznych, ceramicznych oraz szkła. W drugiej części zaprezentowano około 200 wybranych dzieł – wielu z nich towarzyszą opisy pozwalające umiejscowić je w kontekście twórczości ich autorów, a także powiększenia ukazujące istotne szczegóły czy fakturę prac. Uzupełnieniem albumu jest spis obiektów, które można zobaczyć w nowo powstałej galerii.

Album jest do kupienia na Targach Książki w Krakowie na Stoisku B44.

21.02.2021

KULTURA / SZTUKA

XX+XXI Galeria sztuki polskiej: Nowa stała wystawa w Muzeum Narodowym w Krakowie

REPORTAŻ

Muzeum Narodowe w Krakowie ponownie otwiera stałą galerię polskiej sztuki XX i XXI stulecia. W zaaranżowanej na nowo przestrzeni ekspozycyjnej znalazły się dzieła wcześniej nieobecne, a tym już znanym nadano nowe konteksty.

Początki kolekcji Muzeum Narodowego w Krakowie sięgają 1879 roku, kiedy to Henryk Siemowicz, wybrany przewodnicząc zarządu, podarował Polakom „Pochodnie Nerwa” – monumentalny obraz, który namalował szwedzki tryklat wczesnej „To ważne, że pierwsze dzieło w zbiorach nowego muzeum pochodziło od współczesnego artysty.

Tradycję ekspanowania najnowszej twórczości kontynuuje otwarcie na nową stałą galerię sztuki polskiej, w nazwie której po raz pierwszy pojawia się – obok XX – XXI wiek.

Szewska Ignacy Witkiewicz, Szewce (Szewcy), 1901-1902, (fot. Muzeum Narodowe w Krakowie)

XX+XXI Galeria sztuki polskiej: Wędrówka przez kanon

Nowa otwarta galeria sztuki polskiej XX+XXI zajmują drugie piętro głównego gmachu muzeum. Amfiteatrowy układ sali wyznacza drogę wędrówki, która rozpoczyna się w Miesiej Polce, około roku 1880. Zbieramy tu między innymi malarstwo Ogi Bornańskiego, Ferdynanda Ruszczyca, Władysława Śleszczyńskiego, Stanisława Wyspiańskiego i Władysława Wierst. Kolejne przesłanie wiodą przez krakowską awangardę spod znaku Forumu (Ekspresjonistów Polskich), strefami Leona Chwiłkiewicza czy formalnych eksperymentów Witkowskiego. Ciekawym punktem tej części wystawy jest kolekcja Jazna i Stanisława Białkowskich, którzy przekazali Muzeum Narodowemu dzieła malarzy związanych ze środowiskiem Paryża pierwszej połowy XX wieku, takich jak Zygmunt Dobrzycki, Sophie Taeuber-Arp czy Raoul Dufy.

W śladzie ekspozycji są prace powojennej Drugiej Grupy Krakowskiej (m.in. Tadeusza Kantor, Andrzej Witkiewicz, Eryk Rosenfeld) oraz artystów należących do formacji Wprzet czy Grupa. Ostatni gabineci zajmują krakowską szkołę grafiki – Nowoska jest także sala z dziełami sztuki konceptualnej i abstrakcji geometrycznej oraz znacząco prezentacja rzeźby, która zostanie jeszcze poszerzona – odpowiada prof. Szumski.

W czasie nagminnie wprowadza sala poświęcona sztuce okresu postkomunistycznej transformacji. Artysta działający po 1989 roku tworzył dzieła będące krytycznymi komentarzami do ówczesnych wydarzeń społeczno-politycznych, ale i próbą rozważania się z przeszłością. Wędrówka po galerii kończy się w XXI wieku. Znajdziemy tutaj realizacje chłodziły Witkowskiego Szasaka, Olafa Boaskego, Mianka Sosnowskiego i Jaskwi. Szewskiej. Specjalnie wybudowaną przestrzeń zajmują environment Leona Transwestera z 2005 roku – rząd barwnych kolumn i luster, dzięki którym – jak pisze kuratorzy – „zwracający ma wrażenie bycia w środku obrazu czy raczej miejsca, które stało się obrazem”.

XX+XXI Galeria sztuki polskiej: Co oprócz malarstwa i rzeźby

Ważnym punktem stałej ekspozycji są fotografie i filmy. Zbieramy pochodzące z lat 30. Łozkie oraz fotomontaże Krzysztofa Podsiadalskiego i Janusza Mroz. Boaskego. Wzrost obrazu do nich animacje i filmy eksperymentalne takich twórców, jak Julian Antonow, czy Franciszka i Stefan Themersonowie.

W otwartej galerii po raz pierwszy – obok malarstwa, rzeźby czy fotografii – zaprezentowane zostaną ekspozycje sztuki użytkowej: od projektów z czasów II Rzeczypospolitej po sześcioro z lat 60. i 70. XX wieku. Na szczególną uwagę zasługują sólkie formy przemysłowe Henryka Albina Tomaszewskiego oraz unikatowa projektatura Heluty i Romana Husarskich. Prezentacja ta to zapowiedź przyszłego Muzeum Architektury i Designu, powstającego po sąsiedztwie, w hali Criczawa.

XX+XXI Galeria sztuki polskiej: Zaprojektowana przez Wzorno Design

Za unowocześnioną aranżację galerii odpowiada krakowskie studio Wzorno Design – *Archiwum wrażeń był dla nas odwołaniem, gościnie odwołującym muzeum – przekształcając projektant. – Dlatego też obszar wystawy podzieliłmy na przestrzeń kontemplacyjną, w której mogą oni obserwować z obiektami sztuki, oraz na przestrzeń edukacyjną – miejsce, gdzie połączą konteksty kulturalne, historyczne, polityczne i społeczne.*

Galeria XX+XXI przypomina wystrojem tzw. biały szkielet (white cube), typowy dla prezentacji sztuki nowoczesnej. Porządzenia utrzymane zostały w ramach minimalistycznej, ale i wzbogacone o szlachetne detale z dobrego drewna. Nowe oświetlenie akcentuje ekspozycje i skupia na nich uwagę widzów. – *Ważnym aspektem projektu aranżacji była też dostępność. Powstały więc schodki zwiedzającym dla osób z dysfunkcjami, a także siedziska umożliwiające komfortowy odpoczynek. W przestrzeni wystawy znalazły się również elementy edukacyjne dla dzieci – podzielniki projektanta z Wzorno Design.*

Nowa odsłona galerii w Muzeum Narodowym w Krakowie napawa nadzieją, że ekspozycja sztuki XX i XXI wieku będzie prezentacją dynamiczną, a więc taką, która odkrywa kolejne nurty, podejmuje nowe tematy i wzbogaca się o prace artystów współczesnych, którzy pomagają nam – zwiedzającym – lepiej rozumieć otaczającą rzeczywistość.

Najnowsza sztuka polska w Muzeum Narodowym w Krakowie. Nowa wystawa stała "XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej"

Anna Piątkowska 14 października 2021, 16:13

Nowa ekspozycja stała Muzeum Narodowego w Krakowie eksponuje sztukę polską XX i XXI wieku Joanna Urbaniec / Polska Press

Dołącz komentarz:

Ponad pięćset prac złożyło się na nową stałą wystawę Muzeum Narodowego w Krakowie „XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej”, prezentującą zjawiska i tendencje artystyczne obecne w polskiej sztuce na przestrzeni ostatnich 120 lat. - Udało nam się z bardzo różnych tendencji historycznych ułożyć jedną całość, pokazać wspólną myśl, która łączy się z przemianami sztuki i historii Polski - mówi prof. Andrzej Szczerski, dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie. Wystawę można zobaczyć od 15 października w Gmachu Głównym MNK.

Plejada najważniejszych artystów i artystek historii sztuki polskiej XX i XXI wieku, od Stanisława Wyspiańskiego, Olgi Boznańskiej, Jacka Malczewskiego, poprzez Tadeusza Kantora, Jerzego Nowosielskiego, Alinę Szapocznikow, po Wilhelma Sasnała, Monikę Sosnowską, Wojciecha Fangora, Jana Pamulę.

W 12 salach, na powierzchni 3000 metrów kwadratowych Galerii, znalazło się ponad 500 dzieł sztuki. Układ „XX + XXI...” nie jest w całości chronologiczny, miejscami ma charakter tematyczny. Galerię zapowiada pokaz rzeźb w holu, obejmujący prace stworzone w 1. połowie XX wieku, takich artystów jak Xawery Dunikowski, Ludomir Ślendrański, Wojciech Weiss czy Włodzimierz Konieczny.

- Mówimy nie tylko o uznanych nazwiskach, ale przede wszystkim o bardzo ważnych dziełach. Warto podkreślić, że w Krakowie mamy nie tylko najważniejsze dzieła młodopolskie, ale mamy także słynne prace „Rozstrzelania” czy „Matka z synem” Andrzeja Wróblewskiego, Jerzego Nowosielskiego, pokazujemy największy portret pastelowy Witkacego, „Zielnik” Aliny Szapocznikow - najbardziej przejmującą pracę tej artystki – wylicza Andrzej Szczerski. - W sali sztuki najnowszej pokazujemy wspaniałe prace Zofii Kulik, obrazy Jakuba Ziolkowskiego - polskie muzea nie pokazują tego artysty, nam udało się pozyskać jego nowa prace - dodaje dyrektor MNK.

W pierwszej sali Galerii znalazło miejsce malarstwo początku XX wieku. Z okresu międzywojennego w kolejnej przestrzeni pokazane są dzieła ekspresjonistów, formistów, kolorystów, artystów awangardowych. Kolejna przestrzeń to przegląd sztuki powojennej do 1989 roku. Pojawiają się tu socrealizm, taszyzm, malarstwo materii, surrealizm, ekspresjonizm abstrakcyjny, nowa figuracja, sztuka zaangażowana. W osobnej sali zgromadzone zostały prace reprezentujące abstrakcję geometryczną i konceptualizm. Sztuka po roku 1989 zebrana jest pod tytułem „Transformacja”. To szeroki wybór prac znakomitych artystów ostatniego trzdziestolecia.

Po raz pierwszy w przestrzeni stałej galerii sztuki współczesnej znalazła się grafika artystyczna, a także obiekty artystyczne ze szkła i ceramika artystyczna.

- Mówimy o historii sztuki polskiej, ale tak, jak ją widzimy z naszej krakowskiej perspektywy. Kraków jest na tyle silnym ośrodkiem intelektualno-artystycznym, że posiada swoją wizję sztuki i widać to też z perspektywy kolekcji tego muzeum, która powstawała w bardzo konkretnych okolicznościach, tworzona przez krakowskich historyków sztuki, stąd ten punkt widzenia – wyjaśnia Andrzej Szczerski. - O ile Młoda Polska jest bardzo krakowska z definicji, o tyle warto zwrócić uwagę też na kolejne części, np. awangarda to przede wszystkim formiści związani z Krakowem i Zakopanem, Andrzej Wróblewski pokazywany jest jako twórca obrazu o Nowej Hucie, mamy bardzo piękną prezentację I i II Grupy Krakowskiej.

Wystawie towarzyszy pokaz filmów animowanych i eksperymentalnych takich twórców jak Julian Józef Antoniszczak, Jan Lenica, Andrzej Pawłowski czy Jerzy Kucia.

Ciekawym elementem wystawy jest ścieżka edukacyjna. W wyznaczonych przestrzeniach nazwanych „Teksty i konteksty” można znaleźć archiwalne fotografie, portrety artystów, informacje o ich twórczości, epoce do której należą i kulturze danego czasu. Jest też miejsce dla dzieci: zaprojektowano dla nich stanowiska edukacyjne pod hasłem „Odkrywaj, patrz, doświadczaj”.

Z wawelskiej katedry do K-drona

600 dzieł artystów od Wyspiańskiego po Kapustę można oglądać w nowej stałej galerii sztuki polskiej XX i XXI wieku.

7 dni temu, 28.10.2023 17:43

XX + XXI. Galeria sztuki polskiej w Muzeum Narodowym w Krakowie
Fot. Tomasz Wierzbicki

Monika Kuc

„XX + XXI. Galeria sztuki polskiej” znajduje się na drugim piętrze gmachu głównego Muzeum Narodowego w Krakowie (MNK), a układ narracji pozwala prześledzić zmieniające się nurty. Monumentalne projekty witrażowe Stanisława Wyspiańskiego iła katedry na Wawelu – karłony „Kazimierz Wielki”, „Św. Stanisław” i „Henryk Pobożny” z 1900 r. możemy porównać z wielkoformatowymi kartonami z Irgo samego artysty z Józefa Mehoffera do witraży iła katedry św. Mikołaja we Fryburgu, zakupione niedawno przez MNK.

Do galerii prowadzi nas pokaz rzeźb, którą twórcy ekspozycji traktują na równi z malarstwem w całej przestrzeni galerii, by dialogowały z innymi pracami.

Firma Witkacego

Z holu, wypełnionego rzeźbami, wchodzimy najpierw do dwóch sal, które zajmują artyści Młodej Polski.

– Poszerzamy też wiedzę na temat zjawisk, które dotąd w stałej ekspozycji były nieobecne, jak grafika czy szkło artystyczne i ceramika – mówi „Rz” prof. Andrzej Szczerski, dyrektor MNK.

Do nowej galerii dodano przestrzeń „Wybór kuratorski”, która będzie pokazywać ważne dzieła w kolekcji MNK lub nowe nabytki. W tej chwili można oglądać animowany film „Tango” Zbigniewa Rybczyńskiego (Oscar w 1983 r.) i dzieło Tadeusza Kantora z 1973 r., odwołujące się do „Hordu pruskiego” Matejki, cykl „Dziesięciolecie malarstwa” Oskara Dawidowicza – ironiczną metaforę współczesnej kondycji malarstwa z 2005 r.

Od Weissa do Witkacego

W ekspozycji Młodej Polski mamy całą plejadę znanych twórców: Wojciecha Weissa, Olge Boznańską, Jacka Malczewskiego, Witolda Wojtkiewicza, Władysława Ślewińskiego, Józefa Pankiewicza. Potem oglądamy dzieła ekspresjonistów, formistów, kolorystów, artystów awangardowych: Zbigniewa Pronaszkę, Leona Chruszka, Tytusa Czyżewskiego, Zofii Stryjeńskiej. W tej przestrzeni minigaleria na Witkacy z pracami ze słynnej „Firmy portretowej”, kompozycjami realizującymi teorie Czystej Formy i największym pastelom, jaki stworzył – portretem Marii Nawrockiej.

Prezentację sztuki po roku 1945 zaczynamy od rozliczeń z wojenną traumą „Konstruktalia” Andrzeja Wróblewskiego.

Nawiązując do pierwszej wystawy Sztuki Nowoczesnej w 1948 r., pokazano perspektywę krakowską i dzieła przedstawicieli II Grupy Krakowskiej: Marii Jarczy, Tadeusza Kantora, Jerzego Nowosielskiego, Jadwigi Mezińskiej, Tadeusza Brzozowskiego. Są też kolorysty, Grupa Wprost, Grupa Śmieszanka (Ewa Kuryluk i Łukasz Koroliewicz), warszawska Grupa. A na zakończenie, czyli rok 2000, grupa „Ladnie”, związana z krakowską ASP – podkresła Anna Buzalek, kuratorka.

Zaskakuje rezygnacja ze sztuki socrealistycznej, poza obrazem „Przejazd do Nowej Huty” Andrzeja Wróblewskiego. To Julia, choć może uzasadniona silnymi treściami awangardowymi.

Niekończąca się opowieść

Przestrzeń „Transformacja” wzbudza najwięcej emocji, bo skupia się na sztuce po roku 1989. Kurator Andrzej Szczerski zauważa, że została wpisana w logikę narracji historycznej. Jednak czy to wystarczający powód, żeby zupełnie zniknąć z narracji termin „sztuka krytyczna”, przyjęty w opisach sztuki lat 90.?

Zostaw wyraziści artystycznych osobowości z ostatnich trzech dekad jest na pewno znakomity. Oglądamy minimalistyczny, bliski abstrakcji rzeźbę „500x10x10” (2008) Mirosława Bałki, a także obraz „Krańt Czarnego” Wilhelma Sasnała z dramatycznym gestem wylaniającej się z wody ręki, namalowany w czasie kryzysu migracyjnego w 2015 r., gdy ponad 1 mln uchodźców próbowało dotrzeć do greckich wysp. Wielkoformatowe fotograficzne collage „Motyw ludzki” (1989) Zofii Kulik metaforycznie mówi o jednostce zniewolonej przez władzę.

Przeźrzena instalacja „Ćwiczenia neoplastyczne” (2002) Grzegorza Schwertni (przypominająca salę gimnastyczną, a jednocześnie kompozycję Mondrian), ostrzegająca przed totalitarnymi treściami, ukrytymi w projektach awangardy. Warto zwrócić uwagę na najnowszy obiekt Janusza Kapusty, autora „Rzeczpospolitej”, „K-dron. Między niebem i ziemią” z 2021 r., powstały specjalnie dla MNK.

Rozbudowana finałowa część „Abstrakcja geometryczna i konceptualizm”, opracowana przez Magdalene Chubińską, to właściwie autonomiczna galeria w galerii z pracami Henryka Stażewskiego, Stefana Gierowskiego, Ryszarda Winiarskiego, Wojciecha Fangora, Romana Opalka. Uzupełniona została w osobnej sali efektowną przestrzenną instalacją Leona Tarasiewicza z „Jasem” geometrycznych kolumn, tworzących iluzję niekończącej się przestrzeni w huczonych odbiciach. Całą ekspozycję towarzyszą w le popularne ostatnio osie czasu, przekazujące informacje o artystach na tle epoki, archiwalne fotografie i filmy, odniesienia do równoległych zjawisk w literaturze i muzyce. Można nawet posłuchać wybranych utworów – od Ignacego Paderewskiego do Leszka Możdżera.